

VZNIK A VÝVOJ OBCE BOHDÍKOV

Obec Bohdík, společně s osadami Raškov a Komňátka vznikla pravděpodobně během slovanské kolonizace moravského vnitrozemí podél řeky Moravy počátkem 13. století, o čemž svědčí původní slovanské názvy obcí. První písemná zmínka o Bohdíkovi a Raškově se uvádí roku 1351, první zmínka o Komňátce je uvedena v roce 1397. Součástí Bohdíkova je i osada Aloisov (něm. Aloisthal), která byla založena knížetem Aloisem z Lichtenštejna koncem 18. století na místě zmizelé vsi Kubčov, připomínané v roce 1397 a osada Raškov Dvůr.

Od svého vzniku náležela vesnice Bohdík, dříve Český Bohdík, od roku 1947 Dolní Bohdík (něm. Bömisch Märzdorf), k Šumperskému panství. Byla nejseverněji položenou českou obcí v pohraniční oblasti. V minulosti stále sváděla zápas o udržení českého jazyka, neboť byla obklopena obcemi, které již dříve podlehly německému tlaku v důsledku kolonizace českého pohraničí německým obyvatelstvem.

Raškov (něm. Nikles) příslušel k rudskému panství a statku. Vesnice ležela na národnostní hranici a měla od počátku smíšené obyvatelstvo. Přesto však před třicetiletou válkou mezi usedlíky převažovalo etnikum české, po ní však až do konce 2. světové války, převládlo obyvatelstvo německé. Obyvatelstvo Komňátky (něm. Köhmet) bylo vždy převážně národnosti české.

Obcemi v průběhu let prošla vojska husitská, švédská i pruská. Vesnice byly poničeny, prodělaly morové epidemie. Panství, které bylo od r. 1507 dědičným majetkem Žerotínů připadlo po událostech na Bílé hoře (v r. 1622) do majetku Lichtenštejnů. V roce 1848 byl Bohdík politicky sloučen s obcemi Štědrákova Lhota, Komňátka (do r. 1867), a Aloisov. Společně s Raškovem byly tyto obce zařazeny do okresu Šumperk. Během 1. sv. války narukovalo postupně 200 mužů ve věku 18 - 50 let z celé obce do armády. Jména padlých z Bohdíkova a Komňátky jsou vypsána na pomnících u kostela v Bohdíkovi (postaven v r. 1921) a kaple v Komňátce (postaven v r. 1928). Řada z těchto mužů přešla k legiím v Rusku, Itálii či Francii a vrátila se domů až v roce 1920. Ve zdejších továrnách byly vyráběny granáty. Z obavy před odbojem pohraničních Němců po skončení války, kteří žádali vytvoření tzv. „Sudetenlandu“ byli mobilizováni členové sokola i českých hasičů – byla zřízena „Stráž svobody“.

Po vzniku samostatné Československé republiky byly pozemky rodu Lichtenštejnů zabráný (po roce 1919) ve prospěch státu. Během 1. republiky měly všechny tři obce samostatná vedení. Komňátka a Bohdík české, Raškov německé. V Bohdíkovi i Raškově byly četnické stanice. V květnu 1938 odešli někteří bohdíkovští vojáci spolu s četnickým sborem z Českého Bohdíkova na hranice hájit naši vlast. Nezabránili však připojení Sudet k Německu. Vedení obcí byla vyměněna za německá po okupaci německou armádou 10. 10. 1938. Muži německé národnosti byli odváděni k vojenské službě v říšské

armádě. Čeští zaměstnanci státních institucí (dráhy, pošty) se museli přestěhovat do vnitrozemí a vykonávat práci tam. Po dobu 2. sv. války německé vedení získaly i školy a místní spolky, TJ Sokol byla zakázána. 3. listopadu 1943 byly rodiny místních sedláků (Vladimíra Rutara, Karla Kvapilíka, Josefa Cinka) vyhnány ze své půdy a na jejich místo přišli němečtí osadníci. V různých koncentračních táborech bylo vězněno z Českého Bohdíkova 19 osob, z Komňátky 8 osob a Raškova 5 osob. Ilegální revoluční výbor, který v obci vznikl, byl pozatýkán o Velikonocích 1944 i s páterem Jaškem z Bohdíkova. V lesích u Komňátky (též Chromče, Bušina, Vyšehoří, Sudkova a Rudoltic) se pohybovala skupina partyzánů (jednotka Moskva - aktivně pracovala od srpna 1943), která pomáhala uprchlým zajatcům při cestě z republiky, prováděla sabotáže na železniční trati. V Bohdíkově a Raškově se nacházela pobočka zajateckého tábora v Lamsdorfu v čp. 1 pro anglické zajatce pracující ve vápenkách. Bylo tu drženo 75 mužů z Velké Británie, Nového Zélandu, Austrálie. Mnozí také v letech 1941 -1944 společně s českými dělníky kopali štolu zvanou „Mařka“. Štola byla vyražena s cílem usnadnit přepravu vytěženého vápence z Rychtářova lomu do vápenky v Bohdíkově. Svůj název dostala podle mladé Polky (Marianny Pliszkwiczové), která zde v průběhu druhé světové války byla na nucených pracích.

8. a 9. května 1945 byl celý Bohdík osvobozen sovětskou armádou. Německé obyvatelstvo bylo po válce odsunuto, továrny německých majitelů byly znárodněny, pozemky a majetky Německých obyvatel vyvlastněny. Vznikla nová vedení obcí, škol, spolků i továren. Do obce (zvláště do Raškova) se přistěhovaly nové rodiny ze Slovenska a z Valašska. Byla zakládána zemědělská družstva, místní sedláci postupně přišli o své majetky.

V roce 1948 byla znárodněna i firma Kusák a vápenka. 17. března 1960 byly Dolní Bohdík, Raškov a Komňátka sloučeny v jeden hospodářský i politický celek pod názvem Bohdík spravovaný jedním Místním národním výborem v Bohdíkově, který měl určitou dobu svou kancelář i v Raškově. Po roce 1968, kdy byl šumperský okres obsazen motorizovanými oddíly polské armády, sice Bohdíkovem žádná vojska neprocházela, projížděly tudy v 70. letech dlouhé vlaky naložené těžkou vojenskou technikou. Sověští vojáci, kteří měli svá kasárna v Šumperku, pak příležitostně pracovali např. v Aloisovských papírnách, účastnili se místních květnových oslav osvobození republiky.

Počty obyvatel obce se v různých dobách měnily, ale zůstávají v podstatě stabilní i po revoluci v roce 1989. O stabilitě obce svědčí i fakt, že v jejím vedení se za minulých 20 let vystřídali pouze 2 starostové, přestože volby do obecních zastupitelstev probíhají každé 4 roky. Byl vybudován plynovod, dokončen vodovod, je opravena řada budov, po celé obci je rozvedena elektřina i telefon, buduje se kanalizace a čistička odpadních vod. Opět se rozběhla činnost většiny místních spolků. Továrny, které vznikly před desetiletími, stále zaměstnávají místní občany, rozvíjí se opět soukromá zemědělská a dřevařská výroba.

PRŮMYSL A ZEMĚDĚLSTVÍ

Vzhledem k tomu, že se obec Bohdík nachází v poměrně hornatém terénu, byla vždy práce na polích doplňována prací v lesích, těžbou surovin a průmyslem. Čistě zemědělskou obcí bývala Komňátka, několik větších zemědělských usedlostí bylo i v Bohdíkově, Raškově a Raškově Dvoře. Lidé káceli stromy, pálili dřevěné uhlí, dřevo splavovali i po řece Moravě do hamrů v Aloisově. Od roku 1350 do husitských válek bylo v Raškově dolováno stříbro. Železná ruda se těžila v okolí Raškova, Komňátky i Aloisova. V Raškově i Bohdíkově byly mlýny, v Raškově Dvoře cukrovar, který zpracovával javorovou mízu. V 16. století byla u Raškova v provozu pila, v Bohdíkově byl pivovar i rybník. V Komňátce se ve velké míře vyrábělo dřevěné zboží a košťata. Postupně se rozvíjela těžba

vápence. Na Počátkách (nad Raškovem) bylo sídlo lesního revíru Rudského velkostatku a v meziválečném období státní myslivna.

Železnice

Výraznému vzestupu průmyslu a výroby v celém kraji pomohla železnice. Postavena byla v letech 1870 – 1873. Prvním vlastníkem této trati byla společnost MGB (Mührische Grenzbahn - Moravská pohraniční dráha). Od roku 1883 provozovaly veškerou dopravu C. k. státní dráhy a v roce 1895 došlo k úplnému zestátnění. Dnes je tato trať součástí tratě 292 Šumperk - Krnov a významnou spojnicí pro rychlíky z Brna do Jeseníku. Na území obce je vlakové nádraží Bohdíkovo (stanice Český Bohdíkovo založena 1885, nádraží – přízemní domek od r. 1873) a dvě zastávky - v dolní části Bohdíkova (Komňátka – 1873, dnešní budova postavena 1963) a směrem na Hanušovice v Raškově Dvoře (Raškov – postavená v roce 1999).

Silnice

Silnice II. třídy z Rudy do Hanušovic (369/II) tvoří jakýsi obchvat obce Bohdíkovo, který odvádí hlavní provoz nákladních i osobních aut směrem na Jeseník mimo obec. Byla postavena v letech 1827 – 1833 robotou, kdy každá obec panství Ruda a Goldštejn musela vybudovat kus silnice. Silnice III. třídy prochází obcí Bohdíkovo a umožňuje její napojení na město Šumperk přes Temenici. Byla vybudována v letech 1892 - 1894. Všechny části obce jsou propojeny místními komunikacemi, které obec pravidelně udržuje. V roce 2005 povodí Moravy ve spolupráci se Správou silnic Olomouckého kraje zajistilo stavební práce na akci „Morava - Raškov Dvůr, ochranná hráz“. Podstata stavby spočívá v navýšení a rozšíření tělesa silnice 369 /II vedoucí do Hanušovic v délce přes 700 m, které tvoří zároveň protipovodňovou hráz. 25. 10. 2005 byla akce „Morava - Raškov Dvůr ochranná hráz“ slavnostně předána do provozu.

Papírna

Koncem 18. století (1790) byla knížetem Aloisem z Lichtenštejna založena v Aloisově huť na zpracování železné rudy. Protože však byla železná ruda v té době ve zdejšího okolí nekvalitní a zásoby byly v krátké době vyčerpány, stala se výroba nerentabilní. Když potom v roce 1873 huť vyhořela, přeměnil ji nový majitel Johan z Lichtenštejna na papírnu (roku 1880). Nájemcem a později (od roku 1890) i majitelem se stal Adolf Karger, který majetek předal svému synovi Leo Kargerovi. V roce 1948 byl závod znárodněn a zmodernizován. 28.9. podle zakládací listiny ministra průmyslu, byly zřízeny Aloisovské papírny n.p. (základním závodem byl Aloisov, patřil sem i závod Písečná) - výroba kartonů a papírů různých druhů. Od roku 2010 je majitelem papírny Aloisov firma Melecký a.s. z Vítkova. Vyrábí se tu papíry strojně hlazené, nenatírané grafické papíry a kartony, speciální papíry ap.

Korek

V Raškově byla roku 1864 založena malá manufaktura - přádelna nití a výroba destiček na kartáče. Majitelem byl Antonín Schenk. 1924 byl zřízen tovární podnik "Erste Nordmahr. Chemprodukte, Krystallsoda Fabrik Nikles," majitelka závodu Hedwig Schenk, Raškov, který vyráběl krystalovou sodu. Firma A. Schenk, roku 1926 rozšířila

výrobu o korkové desky (korkové zátky). V roce 1934 byl závod přestavěn a rozšířen. Roku 1946 byla rodina majitele Schenka vysídlena a závod znárodněn pod názvem Korek, n.p. Bohdíkovo, provoz 04 n.p. Korek Klášterec nad Ohří. Tento podnik vyráběl korkové výrobky, v pozdější době svou výrobu rozšířil o výrobu nádob, uzávěrů a obalů z hliníku. Provoz byl ukončen v roce 1993. Po řadě let, kdy byl objekt opuštěn, byl závod odkoupen norskou firmou ISOLA, která tu vybudovala jeden ze svých dceřiných závodů ISOLA POWERTEKK s.r.o.. Vyrábí žárově pozinkovanou plechovou střešní krytinu.

Vápenky

Přímo v obci byly v provozu dvě vápenky, které patřily německé firmě A. Eisenstein ze Šumperka. První z nich byla postavena v roce 1874 (byla mimořádně veliká – měla 34 komor a v letech 1898 a 1912 k ní přibýly další dvě – dnes už neexistují), druhá větší a modernější byla uvedena do provozu v roce 1929 (dnes její existenci dokládá pouze 60ti metrový komín). Obě zpracovávaly vápenec těžený v místních lomech. Větší lom na katastru obce Komňátka byl založen roku 1932 poblíž bylo několik starších lomů. Tento i menší lom v dolní části Bohdíkovy (kdysi knížecí) spojovaly s vápenkami úzkorozchodné dráhy. Roku 1956 Moravskoslezské vápenice závod Dolní Bohdíkovo uvedly, že mají 15 km úzkorozchodných tratí. Po válce v roce 1946 vápenky přešly pod Československé vápené závody a 1948 n.p. Moravskoslezské cementárny a vápenice. Vápenky ukončily činnost 1. dubna 1976. Horní vápenka, kterou provozoval MěNV Hanušovice, pak v listopadu 1979. Horní lom je dnes využíván k těžbě drceného kameniva firmou EKOZIS s.r.o. Dolní lom obsahující ložisko krystalických vápenců je v současné době uzavřen. Využívaly jej různé organizace k letním táborům, horolezci zde mají vyznačeno několik lezeckých cest.

Jesan

Na počátku 19. století byl založen na náhonu řeky Moravy mlýn a později o sto metrů výše pila, která byla poháněna vodním kolem. V roce 1870 byla doplněna o rámořádku na řezání dřeva a k této pak byla přistavěna budova slévárny a mechanická dílna. Majitelem byla firma Benesch a Krätschmer ze Šumperka, správcem byl ustanoven Eduard Kanzler. Správce Kanzler si v roce 1912 zakoupil i pilu v Raškově od vdovy Schenkové. Vystavěl i novou pilu s dvojitou turbínou pro pilu a mlýn, které v roce 1941 vyhořely. V prostorách bývalého mlýna byla koncem 19. století založena nájemcem Hilariusem Duscherem mechanická dílna na výrobu strojů pro průmysl sklářský a slévárenský. Oba objekty odkoupil pan Karel Matoušek z Chromče. V roce 1912 byly objekty pronajaty židovské firmě Flesch ze Šumperka, která provozovala pilu a velkoprodej dřeva. Roku 1920 tyto objekty zakoupili Ludvík a Anna Kusákoví, kteří majetek později předali Rudolfovi a Vlastě Kusákovým. Noví majitelé změnilí výrobu na dřevoobráběcí stroje a slévárnu litinových odlitků. Asi od roku 1920 byla tu v provozu elektrárna. Po roce 1945 vyráběla firma Rudolf Kusák grafické a papírenské stroje, řezačky a stroje pro tiskárny. Výrobky se vyvážely do 20 zemí. V roce 1948 byla firma znárodněna. Od roku 1950 byla začleněna do národního podniku Papcel litovel a do výroby byly přibrány práce pro papírny v celé republice. Od roku 1955 byla výroba postupně omezována společně s přerazováním podniku pod různé firmy. Slévárna byla zrušena 30. 9. 1965. V 60. letech se stala součástí firmy Kovo – dřevo Jeseník, později JESAN Jeseník. Vyráběly se tu nůžky na plech, hydraulické ohýbačky. V současné době zde sídlí firma JESAN KOVO s.r.o. Šumperk,

provoz Bohdíkov (vyrábí ohýbačky plechu pro klempíře a další nástroje) a část areálu byla navrácena potomkům původních majitelů, kteří tu provozovali kovoobráběcí firmu JB Metal, dnes pilu na zpracování dřeva.

Lahůdkárna

Dne 27. ledna 1958 byla panem Františkem Krobotem, vlastníkem poloviny domu č. p. 95 v Raškově, založena Lahůdkárna Raškov, výrobní Lahůdek Spotřebního družstva Jednota Zábřeh. Druhá polovina připadla do vlastnictví MNV Raškov jako konfiskát po manželce Filomeně Krobotové, která byla německé národnosti. Později se stala majitelem celého objektu JEDNOTA Zábřeh. Lahůdkárna byla uzavřena ke konci roku 1990. Dne 28. 2. 1991 byla provozovna v rámci restitucí navrácena původnímu majiteli, manželce po Františku Krobotovi, paní Filomeně Krobotové. Ta provozovnu prodala soukromníkovi panu Josefu Doleželovi z Bohdíkova, který ji předal svým dětem. Sídlilo zde pohostinství u Seppla, řeznictví a obchod s potravinami a smíšeným zbožím. Dnes je otevřeno pouze pohostinství. Polovina domu patřící obci, se stala kulturním střediskem (tzv. Klub mladých), v 80. letech došlo k významné přestavbě a nový Kulturní dům byl v roce 1988 slavnostně otevřen. Konávají se tu plesy, taneční zábavy, koncerty i schůze různých organizací. Nachází se zde i veřejná knihovna s internetem a klubovny pro menší společnosti.

Armabeton

V roce 1981 byla dokončena výstavba haly Armabeton n.p. Chladicí věže Praha, výroba Bohdíkov. Řezaly se zde eternitové desky pro atomové elektrárny a chladicí věže. Výroba byla ukončena koncem 90. let. V červenci 1991 byla uvedena do provozu firma Manel s r.o. v horní vápence. Zabývá se projektováním elektrických zařízení, domovní i průmyslové elektroinstalace, revizemi el. rozvodů.

Zemědělské družstvo

2. června 1957 bylo v obci Bohdíkov založeno jednotné zemědělské družstvo, které mělo 17 členů. V Raškově bylo Jednotné zemědělské družstvo založeno již na podzim roku 1949, v Komňátce v roce 1956. Roku 1960 byla družstva Raškova a Komňátky sloučena pod název Jednotné zemědělské družstvo Vítězný únor. Od 1. 1. 1973 se JZD Bohdíkov připojilo k JZD Pokrok s vedením v Rudě nad Moravou (Hosticích), JZD Vítězný únor o rok později. Majetky družstva byly po roce 1990 navráceny původním majitelům, zbytek spravovalo ZD Pokrok. Od r. 1994 přestalo ZD na polích v Bohdíkově pěstovat brambory. Z objektů v obci zůstal v provozu pouze kravín v Raškově. Kravín v Bohdíkově byl prodán, víceúčelová hala slouží sběrně kovošrotu. Nástupkyní ZD se stala Společnost Kameníček a.s., která byla založena v roce 1997 k provozování zemědělské výroby v katastrech obcí Ruda nad Moravou a Bohdíkov. K hlavním činnostem společnosti patří chov mléčného a masného skotu, obhospodařování zemědělských pozemků. V současné době se zemědělská výroba v obci postupně rozvíjí také v podobě několika rodinných farem.

Lesy

Přibližně 66% rozlohy obce tvoří lesní porosty. Původně patřily soukromým majitelům a rodu Lichtenštejnů. Na Počátkách (nad Raškovem) bylo sídlo lesního revíru Rudského velkostatku a v meziválečném období státní myslivna. Po roce 1926 přešla správa státních lesů do Rudy nad

Moravou (převzala revíry Ruda, Raškov, Karlov, Mlýnice a Vysoký Potok). Správa státních lesů, později spravující i další lesní celky, existovala s výjimkou let 1939 - 1945 do roku 1948, kdy byla nahrazena Ředitelstvím lesního závodu (ŘLZ) se stejnou územní a správní působností. Postupně byly pod ŘLZ včleňovány lesy konfiskované, lesy obecní, lesní společenstva a družstva. ŘLZ bylo v padesátých letech 20. století zrušeno a 1. 1. 1956 vznikl Lesní závod Ruda.

Lesy byly navraceny potomkům původních majitelů. Dnem 1.7.1992 je do obchodního rejstříku zapsána akciová společnost LESY RUDA, která vznikla na základě privatizačního projektu. Zpočátku vlastnil všechny akcie stát (Fond národního majetku ČR) a k odstátnění došlo v druhé vlně kupónové privatizace (spravuje území bývalého Lesního závodu Ruda). V lesích, které jsou ve vlastnictví státu hospodaří státní podnik Lesy ČR (vznikl 1.1.1992). O zvěř se starají různá honební společenství – např. Myslivecké sdružení Vaškova hora apod.

Školství

První vyučování v Bohdíkově započal učitel Jan Matys, rodák zdejší obce, v roce 1799. V roce 1819 daroval kníže Lichtenštejn pozemek a dřevo na stavbu dřevěné školy, kde se potom vyučovalo. Roku 1859 byla zahájena stavba nové přízemní zděné školy, která byla dokončena roku 1860. V roce 1880 byla rozšířena na dvojtřídní, 1884 byla provedena přístavba prvního patra. Zde potom vznikl byt pro podučitele a další třída. Kapacita školy tím dosáhla počtu 200 žáků. O prázdninách v roce 2005 proběhla kompletní rekonstrukce školní jídelny včetně vybavení novou technologií. Školní jídelna teď splňuje nej přísnější hygienické požadavky vyplývající z členství v Evropské unii. Byla zřízena kancelář vedoucí stravovny se šatnou pro kuchařky. V dnešní době však škola požadavkům na výuku žáků nevyhovovala. Byla proto přestavěna a přemístěna. V původní budově je po úpravách od r. 2009 mateřská škola a moderní kuchyně, která vaří obědy nejen pro školu, ale i pro školku a občany Bohdíkova.

Mateřská škola byla postavena v Bohdíkově v roce 1909. Od roku 1986 se na jejím místě nachází Obecní úřad s knihovnou. Nová mateřská škola v Bohdíkově byla postavena brigádnicky v Akci „Z“ v letech 1982 - 1984. V roce 2009 byla přestavěna a modernizována pro účely základní školy, která se tak stala jedinou základní školou v obci. Děti z Raškova a Raškova Dvora jsou do školy dopravovány autobusem.

V Raškově bývala škola německá (od roku 1785), s českou třídou, kterou navštěvovaly děti i z Komňátky a Štědrákovy Lhoty. Od r. 1919 byla povinně zavedena výuka českého jazyka. Česká menšinová škola byla zřízena ve 30. letech 20. století v budově německé mateřské školy (č. 129). V roce 1935 byla postavena česká základní škola, jejíž provoz byl v roce 2009 pro nedostatek žáků ukončen a v roce 2010 byla přestavěna pro účely mateřské školy.

V Raškově se Mateřská škola (původně německá) nacházela v samostatné budově vedle základní školy (č. 129). Česká mateřská škola tu byla od roku 1945. Budova byla obcí prodána v roce 1997. Jeden rok byla MŠ umístěna v budově základní školy. Od roku 1995 do r. 2010 pracovala v budově školní družiny, kuchyně a jídelny č. 101. Dnes je umístěna v budově bývalé základní školy.

V obci Komňátka byla postavena základní škola v roce 1878 (do dnešní podoby dostavěna v r. 1936), která svůj provoz pro nedostatek žáků ukončila v roce 1969. Prvním učitelem byl Jan Minář. Dnes je využívána ke kulturním a společenským účelům.

Spolky

V obci vždy pracovaly různé spolky sdružující místní občany. Některé z nich pracují dodnes. 20. ledna 1886 byl založen Dobrovolný hasičský sbor v Bohdíkově. V současnosti aktivně pracuje hlavně v oblasti kultury, sdružování občanů a akcí pro děti. Zaštiťuje Bohdíkovské mažoretky seniorky a Bohdíkovské Amazonky (fotbalový tým). Již roku 1881 vznikl Sbor dobrovolných hasičů v Raškově. Součástí tohoto sboru je Zásahová jednotka, která aktivně zasahuje při požárech a dalších mimořádných situacích v obci i okolí. Oba hasičské sbory spravují přírodní areály s letními divadly. Také v Komňátce po letech útlumu aktivně pracuje Sbor dobrovolných hasičů (založený roku 1889), který nejen pro občany Komňátky pořádá řadu společenských akcí. Všechny sbory jsou členy krizového štábu obce.

V roce 1907 byla založena tělocvičná jednota Sokol. V srpnu 1910 byla slavnostně otevřena sokolovna. Tělovýchovná jednota Sokol byla v obci velice agilní dobrovolnou složkou. Až do okupace pohraničí organizovala tělovýchovné slavnosti, akademie a měla i aktivní divadelní a pěvecký kroužek. V roce 1938 byla zakázána. Po osvobození však svoji činnost ihned obnovila, dnes bohužel její činnost stagnuje. Z TJ Sokol se postupem času vyčlenil Fotbalový klub (založený v roce 1933), který v roce 2013 oslaví 80 let své existence. 21. 12. 1990 fotbalový klub vystoupil z TJ Sokol Bohdíkov. Je neaktivnější společenskou organizací v obci. V současné době v rámci FK hrají týmy: dorostenců, dva týmy mužů, bývalých hráčů i tým malé kopané. Kromě fotbalových utkání a turnajů pořádá klub plesy, zábavy, diskotéky i posezení u táboráku.

Od roku 1991 do konce roku 2007 pracoval nejprve v Raškově a potom i v Bohdíkově oddíl skautů. Jejich předchůdci se scházeli v místních klubovnách už po 2. sv. válce.

Dlouhá léta měl Bohdíkov i svou hudbu. Kapela, která v dobách první republiky čítala téměř 40 muzikantů, měla vynikající ohlas v širokém okolí až do 80. let 20. století. Taneční skupina Swing club Bohdíkov hrávala od roku 1960 na plesích a zábavách až do roku 2004. Malá skupina muzikantů dechové hudby hrává příležitostně dodnes, tvoří se ale i nová hudební uskupení.

V Raškově působila speleologická organizace Kralický Sněžník, jejíž členové prozkoumávali místní krasové útvary. Na výroční schůzi 17. 2. 1993 byla zrušena. Někteří členové přešli do ZO ČSS Barbastellus v Aloisově (byla založena roku 1987), které zkoumá krasové jevy na vrchu Jizbáň nad Aloisovskou papírnou. Jeho členové zaznamenávají výskyt chráněných netopýrů na území naší obce i v širokém okolí. Starají se např. o zachování útočiště netopýrů ve štole Mařka.

PAMÁTKY

Kostel sv. Petra a Pavla v Bohdíkově

Z dálky viditelnou dominantou Bohdíkov je římskokatolický kostel sv. Petra a Pavla, který dal v roce 1725 postavit kníže Josef Jan Adam Lichtenštejn. Pozemek, na kterém stojí, byl močálovitý, proto musel být zpevněn dřevěnými piloty a to tak hluboko, jak

vysoko je od země k oknům. Věž musela být postavena za apsidu, nikoliv ke vchodu kostela, kde bylo propadnutí největší. Barokní kostel byl prohlášen kulturní památkou v roce 1958. Památkou je i zeď kolem kostela, která ohrazovala původní hřbitov (pohřbívalo se zde do r. 1892, kdy byl založen hřbitov nový) a varhany.

Od roku 1996 do r. 2001 prošel kostel rozsáhlou rekonstrukcí. Od roku 2006 dosud probíhá postupné restaurování 14 obrazů Křížové cesty, které byly značně poškozeny. Kvalitní barokní obrazy od významného malíře Jakuba Zinka jsou nejhodnotnější součástí mobiliáře kostela a tvoří hlavní výzdobu celého interiéru. Restaurování provádí akademická malířka paní Bartoňová z Brna. Aby mohly být restaurované obrazy vráceny zpět do kostela, byly koncem roku 2007 do všech vchodů instalovány ochranné mříže. Koncem roku 2008 byl po 83 letech kostel nově vymalován panem Cikrýtem z Raškova (naposledy byl kostel vymalován v roce 1925). To vše díky dotacím z Ministerstva kultury, obce Bohdíkov i příspěvků a práce občanů Bohdíkova. V roce 2010 byl kostel ozvučen a vybaven elektronickým číselníkem. Kromě pravidelných bohoslužeb a církevních obřadů, se tu konají koncerty vážné hudby.

Kostel sv. Jana Křtitele v Raškově

Kostel sv. Jana Křtitele v Raškově, který byl postaven v letech 1722-33 na místě původního dřevěného kostelíka, se začal stavět už roku 1711 na popud a za finančního příspěví Jana Adama z Lichtenštejna. V roce 1877, při požáru sousedního domu, shořela část střechy a věže. Nová střecha byla pokryta kamennou břidlicí v roce 1878. Roku 1937 byl kostel vymalován. Byl prohlášen kulturní památkou roku 1958. Památkou je i zeď s bastiony kolem hřbitova.

Opravy kostela v Raškově byly započaty v r. 1998. V roce 2008 byly opraveny střechy bastionů a márnice u kostela, zahájeny práce na odvodnění a vybudování dešťové kanalizace na hřbitově. Poslední práce – nutné ošetření střešních šindelů nástřikem – proběhla roku 2010. V tomtéž roce proběhl restaurátorský průzkum maleb v kostele, který předchází výmalbě kostela. V kostele se nacházejí varhany z roku 1875. Také zde se mimo pravidelných obřadů konávají koncerty vážné hudby.

Bohdíkovská tvrz

V 70-tých letech 16.století byl budován v Bohdíkově ucelený vrchnostenský hospodářský komplex sestávající z podniků typických pro tehdejší šlechtické podnikání. Roku 1560 byla vybudována i šlechtická tvrz nedaleko zastávky Komňátka. Poprvé se výslovně uvádí r. 1576. Po roce 1622, kdy bylo panství předáno Karlu z Lichtenštejna, který je připojil k rudskému panství, se z tvrže stalo pouhé knížecí hospodářské stavení. Někdejší němečtí usedlíci tvrzi říkali Schlössle (Zámeček). Tvrz je od roku 1803 ve vlastnictví rodu Dašků. V 19. století byla přestavěna na hostinec s názvem Krčma, který se stal centrem veškerého kulturního a společenského dění v obci. Konaly se tu zábavy a plesy, schůze českých spolků, zkoušky bohdíkovských muzikantů, hrálo divadlo (od roku 1923 do roku 1959). Pohostinství Krčma bylo uzavřeno v roce 1969. 28. 12. 2000 byla Ministerstvem kultury ČR tvrz prohlášena kulturní památkou. Tvrz je v soukromých rukou a není nijak restaurována.

Další památky:

Kulturní památkou byl 16. 3. 2009 prohlášen i **Kříž** při cestě z Bohdíkova do Temenice jako ukázka místní kamenické produkce. Kříž nechala postavit rodina rychtáře Hartmanna jako upomínku na rok 1866, kdy po bitvě U Sadové (u Hradce Králové) táhly vesnicí hordy Prusů. V obci poté vypukl mor, mnoho lidí zemřelo a bylo pochováno do společného hrobu u kostela..

V Komňátce stojí **kaple sv. Jana a Pavla** z roku 1893 s přilehlým hřbitovem a nedávno opravená **kaple sv. Floriana** (z roku 1910) je v Raškově Dvoře. V Raškově pod lípami je **kaplička věnovaná sv. Janu Nepomuckému**. Na celém katastru obce se nachází řada kamenných křížů a božích muk. Přímou v Bohdíkově roste památná lípa (tzv. Fetkova) vysazená pravděpodobně v roce 1848.

Před kostelem v Bohdíkově byl v roce 1921 postaven pomník padlým za 1. světové války. U kaple v Komňátce byl podobný pomník postaven roku 1928. Na obou jsou zapsána i jména obětí z 2. sv. války.

ZNAK A VLAJKA OBCE

Zastupitelstvo obce na svém zasedání dne 5.6. 2006 schválilo návrh znaku a vlajky obce Bohdíkova. Návrh obecních symbolů Bohdíkova byl předložen ke schválení Podvýboru pro heraldiku Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

Grafický návrh znaku a vlajky obce zpracoval heraldik Miroslav J.V.Pavlů. Kompozicím předkládaných návrhů dominuje figura černého lva převzatého z erbu nejvýznamnějších historických majitelů Bohdíkova i připojených osad, losinských a rudských Žerotínů. Figura lva je umístěna v levé části štítu (stříbrná barva). V pravé části štítu (červená barva) je umístěn dvojitý klíč a meč, které připomínají patrony kostela sv. Petra a Pavla v Bohdíkově a dále čtyři zlaté hvězdy, které symbolizují čtyři části obce. Návrh znaku doplňuje návrh vlajky obce s žerotínským lvem uprostřed a s hvězdičkami v okrajových pruzích.

Dne 5.dubna 2007 předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ing. Miloslav Vlček udělil naší obci znak a vlajku obce. Slavnostního předání dekretu o udělení znaku a vlajky obce se v budově Poslanecké sněmovny v Praze zúčastnil starosta obce ing. Luděk Hatoň společně s místostarostou obce ing. Martinem Divišem.

Rada obce nechala zhotovit slavnostní vyšivanou vlajku, znak obce, venkovní vlajky a stolní vlaječky, schválila Opatření rady k užívání znaku a vlajky obce s účinností od 1. 7.

2007. 8. 8. 2007, za přítomnosti významných hostů v čele se senátorem panem Ing. Adolfem Jílkem a členem parlamentu ČR panem Ing. Petrem Krillem, proběhla na letním divadle v Bohdíkově slavnost k udělení znaku a vlajky obce. Vlajka i znak obce byly slavnostně vysvěceny děkanem p. Vojtěchem Kološem a knězem farnosti Ruda nad Moravou p. Janem Stonem.

Zapsala Jana Málková,
kronikářka obce